

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження за конституційним зверненням спільного українсько-англійського підприємства "АД-Зоря" щодо офіційного тлумачення положень статті 67 Конституції України, статті 29 Закону України "Про Державний бюджет України на 1998 рік", статті 15 Закону України "Про Державний бюджет України на 1999 рік", статті 11 Закону України "Про Державний бюджет України на 2000 рік"

м. К и ї в
21 березня 2002 року
№ 11-у/2002

Справа № 2-4/2002

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Скоморохи Віктора Єгоровича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Козюбри Миколи Івановича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни – суддя-доповідач,
Шаповала Володимира Миколайовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням спільного українсько-англійського підприємства "АД-Зоря" щодо офіційного тлумачення положень статті 67 Конституції України, статті 29 Закону України "Про Державний бюджет України на 1998 рік", статті 15 Закону

України "Про Державний бюджет України на 1999 рік", статті 11 Закону України "Про Державний бюджет України на 2000 рік".

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Законом України "Про Державний бюджет України на 1998 рік" було встановлено розмір відрахувань до Державного інноваційного фонду, які мають здійснювати суб'єкти підприємницької діяльності. Передбачалося, що до законодавчого врегулювання питань сплати збору до Державного інноваційного фонду суб'єкти підприємницької діяльності незалежно від форми власності сплачують до цього фонду збір у розмірі одного відсотка від обсягу реалізації продукції (робіт, послуг) або валового доходу у торговельній, посередницькій, постачальницько-збутовій, банківській та страховій сферах діяльності, зменшеного на суму податку на додану вартість та акцизного збору (стаття 29). Такий самий розмір збору до зазначеного фонду було встановлено для суб'єктів підприємницької діяльності законами України "Про Державний бюджет України на 1999 рік" (стаття 15) та "Про Державний бюджет України на 2000 рік" (стаття 11) (далі – закони про державний бюджет).

Спільне українсько-англійське підприємство "АД-Зоря" звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень статті 67 Конституції України та зазначених статей законів про державний бюджет.

Необхідність офіційного тлумачення суб'єкт права на конституційне звернення обґрунтовує неузгодженістю між законами України "Про систему оподаткування", "Про бюджетну систему України" (втратив чинність у зв'язку з прийняттям Бюджетного кодексу України 21 червня 2001 року) та положеннями законів про державний бюджет, відсутністю законодавчого врегулювання механізму нарахування та сплати збору до Державного інноваційного фонду, що породжує неоднозначне застосування судами України положень цих законів.

На підтвердження своєї позиції автор звернення посилається на частини першу і третю статті 1, частину другу статті 7 Закону України "Про систему оподаткування", за якими встановлення і скасування податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та до державних цільових фондів, а також пільг їх платникам здійснюються Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними, міськими радами відповідно до цього Закону, інших законів України про оподаткування.

Ставки, механізм справляння податків і зборів (обов'язкових платежів) не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів про оподаткування. Зміна податкових ставок і механізм справляння податків і зборів (обов'язкових платежів) не можуть запроваджуватися законом про Державний бюджет України на відповідний рік. Частиною четвертою статті 28 Закону України "Про бюджетну систему України" передбачалося, що закон про Державний бюджет України на відповідний рік не може встановлювати нові, змінювати чи скасовувати існуючі податки, збори, інші обов'язкові платежі, вносити зміни до чинного законодавства. У разі необхідності зміни чи доповнення вносяться спочатку до відповідних законів.

На думку суб'єкта права на конституційне звернення, зазначені норми не дозволяли в законах про державний бюджет встановлювати сплату збору до Державного інноваційного фонду.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних подань та звернень відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим Законом; непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

3. Матеріали конституційного звернення свідчать, що спільне українсько-англійське підприємство "АД-Зоря" звернулося до арбітражного суду Рівненської області з позовом до державної податкової інспекції у Рівненському районі Рівненської області про повернення сплаченого до Державного інноваційного фонду збору за 1997-1999 роки та пені за несвоєчасну його сплату. Суд своїм рішенням від 11 квітня 2000 року у позові підприємству "АД-Зоря" відмовив. При цьому виходив, зокрема, з того, що:

збір до Державного інноваційного фонду належав до загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), був одним із джерел формування доходів загального фонду Державного бюджету України;

положення законів про державний бюджет, якими встановлювалися платники збору до Державного інноваційного фонду, об'єкти оподаткування та розміри відрахувань цього збору, мають застосовуватися до позивача.

4. Згідно з положеннями Конституції України (частина друга статті 147, стаття 150) та Закону України "Про Конституційний Суд України" (стаття 13) до повноважень Конституційного Суду України

належить офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Положення законів України "Про Державний бюджет України на 1998 рік" (стаття 29), "Про Державний бюджет України на 1999 рік" (стаття 15), "Про Державний бюджет України на 2000 рік" (стаття 11) передбачали сплату збору до Державного інноваційного фонду суб'єктами підприємницької діяльності незалежно від форми власності та встановлювали ставку інноваційного збору лише на відповідний бюджетний рік.

Таким чином, окремі положення статей законів про державний бюджет, щодо офіційного тлумачення яких у конституційному зверненні наведено аргументи, мали строковий характер і після закінчення бюджетного року втратили чинність.

Указом Президента України "Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади" від 15 грудня 1999 року № 1573/99 Державний інноваційний фонд України ліквідовано.

5. Що стосується офіційного тлумачення положень статті 67 Конституції України, то Конституційний Суд України виходить з такого.

Стаття 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", як підстава для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України, передбачає наявність неоднозначного застосування положень Конституції або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

Згідно з вимогами статті 42 Закону України "Про Конституційний Суд України" у конституційному зверненні повинно зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України. Проте спільним підприємством "АД-Зоря" фактів неоднозначного застосування судами України, іншими органами державної влади положень статті 67 Конституції України не наведено. У долучених автором звернення рішеннях арбітражних судів немає жодних посилань на зазначену статтю Конституції України. Зазначене у зверненні обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні стосується не Конституції України, а законів про державний бюджет.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 13, 42, 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням спільного українсько-англійського підприємства "АД-Зоря":

щодо офіційного тлумачення положень статті 67 Конституції України на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України";

щодо офіційного тлумачення положень статті 29 Закону України "Про Державний бюджет України на 1998 рік", статті 15 Закону України "Про Державний бюджет України на 1999 рік", статті 11 Закону України "Про Державний бюджет України на 2000 рік" на підставі пункту 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ